

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15C/208/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315203834
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Donič
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2015:8315203834.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Vladimírom Doničom v právnej veci žalobcu PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, proti žalovanému A. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/X, I., o zaplatenie 1 102,70 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie do výšky 290,- eur s príslušenstvom zastavuje.

Žalobu žalobcu do výšky 812,70 eur s príslušenstvom zamietá.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 09.04.2015 voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 1 102,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne z dlžnej sumy od 08.01.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Žalobu odôvodnil tým, že dňa 29.05.2008 uzavrel žalobca ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300009449 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 1 825,67 eur. Poskytnutý úver spolu s dohodnutým úrokom sa žalovaný zaviazal splatiť v 36-mesačných splátkach vo výške 110,27 eur v termíne splatnosti splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. V súlade s ustanovením zmluvy poskytol žalovanému dňa 23.12.2010 revolving vo výške 2 646,48 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 24-mesačných splátkach vo výške 110,27 eur v termíne splatnosti podľa nového splátkového kalendára a ďalší revolving dňa 18.12.2012 vo výške 2 646,48 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 24-mesačných splátkach vo výške 110,27 eur v termíne splatnosti podľa nového splátkového kalendára. Žalovaný sa dostal do omeškania so splatením splátok už pri splátke č. 3 a do uplatnenia práva žalobcu podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka zaplatil sumu 8 159,98 eur. Žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátky č. 75 o viac ako tri mesiace, preto žalobca uplatnil právo na zosplatnenie úveru, pričom žalovaný mal uhradiť sumu neuhradených splátok vo výške 1 102,70 eur dňa 07.01.2015. Žalobca sa okrem istiny domáhal zaplatenia zákonného úroku z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom k prvému dňu omeškania. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca doložil súdu oznámenie o zosplatnení úveru z 26.11.2014, žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, zmluvu o revolvingovom úvere z 26.05.2008, zmluvné dojednanie k zmluve o revolvingovom úvere, oznámenie veriteľa o schválení úveru a výpis z karty klienta.

Na pojednávanie nariadené na deň 25.09.2015 sa žalobca, právny zástupca žalobcu ani žalovaný nedostavili, pričom predvolanie na pojednávanie im bolo riadne a včas doručené.

Preto v zmysle ust. § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku vec bola prejednaná bez prítomnosti účastníkov konania s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dokazovanie.

Súd vo veci vykonal dokazovanie, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu a to predovšetkým so žalobou, oznámením o zosplatnení, žiadosťou o poskytnutie revolvingovom úvere, zmluvnými dojednaniami o revolvingovom úvere, oznámením veriteľa o schválení úveru, výpisom z karty dlžníka, výzvou súdu na žalobcu, vyjadrením žalobcu a zistil tento skutkový stav.

Zo žiadosti o poskytnutie revolvingovom úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. 8300009449 zo dňa 26.05.2008, z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 29.05.2008 vyplýva, že žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 55 000 Sk. Uvedený úver sa žalovaný zaviazal zaplatiť žalobcovi v 36-mesačných splátkach vo výške 3 322 Sk. Zmluvná odmena za poskytnutie úveru podľa zmluvy bola vo výške 64 592 Sk. Celkovo mal žalovaný zaplatiť žalobcovi vrátane dohodnutej odplaty za tento úver sumu 119 592 Sk (36 splátok x 3 322 Sk). RPMN úveru bola vo výške 75,78 % a ročná úroková sadzba vo výške 79,49 %. Zároveň bol žalobcovi schválený revolving vo výške 79 728 Sk, pri RPMN vo výške 66,45 %, zmluvnej odmene 64 242 Sk, ročnej úrokovej sadzbe 72,23 %.

Z oznámenia o zosplatnení zo dňa 26.11.2014 vyplýva, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok č. 75,76,77, a následne z tohto dôvodu žalobca v súlade s § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásil okamžitú splatnosť úveru. Celý úver sa tak stal splatným dňa 07.01.2015.

Žalobca vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 02.06.2015 vzal návrh v časti istiny vo výške 290,- eur späť a navrhol konanie v tejto časti zastaviť, vzhľadom k tomu, že žalovaný po podaní žaloby túto sumu uhradil. V súlade s ust. § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd konanie v tejto časti zastavil.

Podľa ust. § 497 ods. 1 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ust. § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa ust. § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

Podľa ust. § 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie
a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ust. § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z.z., veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ust. § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa ust. § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa ust. § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z., pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

V tomto prípade je zrejmé, že predmetom konania je spotrebiteľský spor - poskytnutie peňažného úveru, kde súd z úradnej povinnosti musí použiť normy spotrebiteľského práva, ako aj ostatné právne normy, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie a to bez ohľadu na to, či sa jedná napríklad o tzv. absolútny obchod a podobne. Normy spotrebiteľského práva sú špeciálnymi aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku a iným normám. Súd má ex offio podľa slovenského a európskeho práva o ochrane spotrebiteľa zabezpečiť jeho ochranu aj v rámci súdneho konania. Toto je aj v súlade s judikatúrou Európskej únie a aj súdov Slovenskej republiky (pozri napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. ÚS 402/2013-10 z 19.6.2013).

Súd žalobu zamietol a to z dôvodu, že dohodu o reálnej odplate za poskytnutý úver v takejto výške ako je to uvedené v tomto prípade, kde ročná úroková sadzba úveru je 79,49 %, RPMN za úver je 75,78 %, je absolútne neplatnou dohodou, a to podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi a v súlade s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa takto absolútne neplatne dojednaným právam neposkytuje právna ochrana, pretože by to bolo v rozpore so zákonom. Vzhľadom na judikát Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/26/2011 ide o absolútnu neplatnosť dohody o úrokoch, tieto sú neplatné v celom rozsahu a nie je možné ich teda modifikovať.

Pri peňažných úveroch, resp. pôžičkách je samozrejmé, že sa poskytujú za odmenu, pričom touto odmenou je spravidla zmluvný, resp. dohodnutý úrok, ktorý vyjadruje odmenu za poskytnutý úver. V tomto prípade predstavuje táto dohodnutá zmluvná odmena neprimerane vysokú odmenu, a preto je takáto dohoda o tejto odmene absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

Z tohto dôvodu takéto dojednanie v zmluve o revolvingovom úvere a v zmluvných dojednaniach považuje súd pre rozpor s dobrými mravmi za neplatné, pretože odmena je zjavne vyššia ako bola priemerná úroková sadzba poskytovaná obchodnými bankami v uvedenom období za obdobný úver. V danom prípade sa nejedná o primeranú výšku odplaty (odmeny) za poskytnutie peňažnej istiny dlžníkovi a nejde o zhodnotenie, ktoré je obvyklé. Za neprimeranú, a preto odporujúcu dobrým mravom je taká výška odmeny, resp. úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania úveru, určenú najmä s prihliadnutím najvyšším úrokovým sadzbám, ktoré uplatňujú banky pri poskytovaní obdobných úverov alebo pôžičiek. Uvedený právny názor je v zhode aj s právnym názorom už vyjadreným napr. v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 26.4.2012, sp. zn. 5Cdo/26/2011.

Dobrymi mravmi sa v súdnej praxi považuje súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktoré sú v súlade so všeobecne uznávanými vzťahmi medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského zriadenia, ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť a vystihujúcu podstatné historické tendencie, ktoré sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem. Neprimerane dohodnuté úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, a teda aj s dobrými mravmi. Obdobne právne už súdy rozhodovali, a to napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6C/126/2012 zo 7.5.2013, rozhodnutie NS SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 z 31.7.2009, sp. zn. 5Cdo/26/2011 z 26.4.2012, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo/1484/04 z 15.12.2004, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/3/2011 z 12.10.2011, 3Co/67/2012 z 24.10.2012.

Súd teda uzatvára, že považuje túto zmluvu v časti o dojednaní o zmluvnej odmene a v nadväznosti na to aj v časti o RPMN za absolútne neplatnú a teda v zmluve nie je riadne uvedené RPMN, ako aj ďalšie

podstatné náležitosti, a preto sa považuje, že žalobca má nárok len na vrátenie reálne poskytnutej istiny bez poplatkov, úrokov a sankcií, a to z titulu bezdôvodného obohatenia.

Podľa ust. § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako je majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

V konaní bolo preukázané, že žalovaný ku dňu podania žaloby vrátil žalobcovi sumu 8 159,98 eur, pričom reálne žalobca poskytol žalovanému len sumu 7 118,63 eur. Z toho je zrejmé, že žalovaný zaplatil žalobcovi viac ako mu tento reálne poskytol, a preto na strane žalovaného nedošlo ani k vzniku bezdôvodného obohatenia. Z tohto dôvodu súd nemohol priznať žiadnu sumu žalobcovi ani z tohto titulu. Keďže však žalovaný zaplatil žalobcovi viac ako mu tento reálne poskytol, súd žalobu zamietol.

O trovách konania medzi účastníkmi súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a hoci bol žalovaný v konaní úspešnejší, súd mu trovy konania nepriznal, pretože mu žiadne nevznikli a žiadne si ani neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).